

Klachtnummer 2023/142

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klagers] (verder: klagers), ouders van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 22 juni 2023 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [directeur], directeur van de school (verder: de directeur), [leerkracht], leerkracht van de school (verder: de leerkracht) en [IB'er], intern begeleider zorgteam (verder: de IB'er). De Commissie heeft op 29 augustus 2023, aangevuld met een bericht op 1 september 2023, van de directeur, een verweer ontvangen.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 11 september 2023. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klagers, vergezeld van [orthopedagoog], orthopedagoog (verder: de orthopedagoog);
- de directeur;
- [bestuurder], voorzitter college van bestuur (verder: de bestuurder).

Feiten en omstandigheden

De zoon van klagers, [leerling], is sinds het schooljaar 2021/2022 leerling van de school. In schooljaar 2022/2023 was [leerling] leerling in groep 2. De school wil [leerling] in groep 2 laten doubleren, klagers willen dat [leerling] wordt bevorderd naar groep 3.

II. Standpunt van klagers

Klagers hebben in een gesprek over de voortgang van [leerling] van de leerkracht en de IB'er te horen gekregen dat de school heeft besloten [leerling] te laten doubleren in groep 2. Klagers kunnen zich met die beslissing van de school niet verenigen en hebben de school verzocht [leerling] (alsnog) te bevorderen.

Klagers begrijpen dat de leerkracht en de IB'er het belang en welzijn van [leerling] voorop stellen, dat doen klagers natuurlijk ook. Echter verschillen klagers, de leerkracht en de IB'er van mening over hetgeen voor [leerling] het beste zou zijn.

In het gesprek hebben de leerkracht en de IB'er aangegeven dat zij van mening zijn dat [leerling] emotioneel nog niet klaar is voor groep 3. Klagers daarentegen denken dat hij het wel aankan. [leerling] is een enthousiaste jongen die met zijn vriendjes de school in rent. Klagers zijn bang dat [leerling] een aversie tegen naar school gaan krijgt op het moment dat hij nog een jaar moet kleuteren. Klager vrezen

dat ze hem niet naar school krijgen en [leerling] ongewenst gedrag zou kunnen gaan vertonen. [leerling] heeft immers al bijna twee volledige schooljaren in de kleutergroepen doorgebracht en klagers zijn er van overtuigd dat ze hem geen plezier doen met nog een jaar knutselwerkjes en kringgesprekken. De interesse van [leerling] ligt heel erg bij het rekenen en schrijven en klagers zijn bang dat, indien hij daarin niet verder wordt gestimuleerd, [leerling] deze interesse zal verliezen. Klager denken ook dat [leerling] baat zou hebben bij de strakkere structuur van groep 3.

Klager dragen aan dat uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de meeste leerlingen slechts tijdelijk voordeel hebben van langer kleuteren als het gaat om de leerresultaten. Het positieve effect verdwijnt op de langere termijn en kleuterverlengers doen het op termijn zelfs minder goed dan vergelijkbare zwak presterende vroege leerlingen die wel zijn doorgestroomd. Klagers geven daarbij aan dat zij er alles aan zullen doen om [leerling] extra te ondersteunen in het leerproces als de school aangeeft dat daar behoefte aan is.

Klagers herkennen de door de leerkracht en IB'er geschetste emotionele achterstand in vergelijking met zijn vriendjes, die wel naar groep 3 overgaan, niet. [leerling] heeft dezelfde energie en uitstraling en [leerling] speelt op een gelijkwaardige wijze mee met zijn vriendjes. Dit beeld bestaat niet alleen bij klagers maar ook bij ouders van medeleerlingen en de BSO. De pedagogisch medewerkers van de BSO hebben een goed beeld van de sociale en emotionele interactie in sport- en spelactiviteiten. [leerling] is van het kinderdagverblijf doorgestroomd naar de BSO binnen dezelfde organisatie. De pedagogisch medewerkers van de BSO hebben aangegeven dat [leerling] toe is aan een nieuwe uitdaging en dat hij niet achterblijft bij leeftijdsgenootjes.

Klagers waren blij dat de school een signaal heeft afgegeven op het moment dat [leerling] in december 2022 zwak scoorde bij de psychomotorische screening. Klagers hebben dit opgepakt en hebben een kinderfysiotherapeute ingeschakeld. Zij heeft een complete ABC-test afgenomen. Uit deze test bleek dat [leerling] inderdaad wat achter liep, maar door de therapie heeft hij inmiddels flinke vooruitgang geboekt. Klagers hebben door de therapie een flink aantal handvatten gekregen om [leerling] te helpen met zijn motoriek en zijn prikkelverwerking. De handvatten zijn door klagers ook gedeeld met de leerkrachten van [leerling].

Klagers hebben daarnaast plannen in gang gezet om zijn fysieke en sociale ontwikkeling te versterken. [leerling] zal voor de zomervakantie al zijn zwemdiploma's gehaald hebben en zal gaan judoën in een groep voor 6- en 7-jarigen. Daarnaast zal hij gaan hockejen in dezelfde leeftijdscategorie.

Klagers zouden graag zien dat [leerling] een kans krijgt in groep 3, eventueel voorwaardelijk waarbij er voor de herfstvakantie wordt beoordeeld of hij het aan kan in groep 3. Als blijkt dat groep 3 te hoog gegrepen is voor [leerling] zou hij na de herfstvakantie teruggeplaatst kunnen worden in groep 2.

III. Standpunt van verweerder

[leerling] volgt sinds 15 oktober 2021 onderwijs op de school. In groep 1 zijn er twee gespreksmomenten met klagers genoteerd. Het kennismakingsgesprek aan het begin van zijn schoolcarrière en het 10-minutengesprek behorende bij het rapport. Voorts is er een notitie over een gesprek tussen klagers en de directeur met betrekking tot een zwemles. In groep 1 heeft [leerling] tweemaal per week onder schooltijd zwemles. Het heeft de grootste voorkeur van klagers dat [leerling] zo snel mogelijk watervrij is in verband met de waterrijke omgeving waar ouders wonen. [leerling] kan impulsief zijn en heeft al eens zonder bandjes in het water gelegen. School daarentegen vindt het

onwenselijk dat de zwemles onder schooltijd plaatsvindt. [leerling] mist hierdoor de grote en kleine kring en daarmee de momenten waarop instructie wordt aangeboden met betrekking tot diverse schoolse vaardigheden. Dit belemmert de reguliere ontwikkeling. Het heeft de voorkeur van de school dat [leerling] bij alle lessen aansluit.

In groep 2 hebben verschillende gespreksmomenten plaatsgevonden. Toen mogelijk sprake bleek van een kleuterverlenging is er gehandeld volgens het protocol doubleren zoals gepubliceerd op de website van de school.

In groep 2 is extra hulp gegeven aan [leerling]. Het gehele jaar door heeft [leerling] meegedraaid in de kleine kring, tweemaal per week. Daarnaast is er veel sturing op het vergroten van de spanningsboog in de kring en tijdens de werklessen geweest. Vanaf april 2023 heeft de school éénmaal per week het programma 'Steuntje in de Rug' aangeboden. Dit programma wordt gewoonlijk uitgevoerd door een logopediste vanuit de gemeente, maar omdat daar niemand beschikbaar was heeft een van de leerkrachten dit op zich genomen. [leerling] is een van de deelnemers aan het programma.

Het geniet de voorkeur van de school dat leerlingen met een stevige basis de toekomst ingaan. De school heeft het onderwijs daarop ingericht en stuurt op deze stevige basis aan. Voor [leerling] geldt dat de basis onvoldoende stevig zal zijn. De school twijfelt of [leerling] voldoende zelfvertrouwen en zelfstandigheid heeft voor groep 3, ook twijfelt de school over zijn werkhouding en doorzettingsvermogen. De school vindt dat [leerling] onvoldoende weerbaar is, onvoldoende geconcentreerd kan werken en de school vindt [leerling]'s spanningsboog te kort. Omdat het aan voldoende vaardigheden ontbreekt of de school twijfelt, hebben de leerkracht, de IB'er en de directeur in gezamenlijk overleg besloten dat een kleuterverlenging aan de orde is.

Indien [leerling] hier aan toe is kan hem extra uitdaging worden geboden in groep 2 door middel van Levelwerk en extra leerdoelen van groep 2 uit de leerlijnen van ParnasSys.

IV. Overwegingen van de Commissie

Een basisschool stelt zelf regels op voor het langer kleuteren en het doubleren. De Commissie stelt zich met betrekking tot dergelijke beslissingen terughoudend op. Het nemen van beslissingen over kleuterverlenging en/of doubleren behoort tot het professionele domein van de leerkrachten. De Commissie zal beoordelen of het besluit [leerling] niet te bevorderen naar groep 3 op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en of de school in redelijkheid tot deze beslissing heeft kunnen komen. De Commissie oordeelt niet of een ander besluit beter zou zijn.

Bij de beoordeling zal de Commissie uitgaan van het door de school vastgestelde beleid. De regels voor langer kleuteren en zitten blijven maken deel uit van het onderwijskundig beleid van de school. De school is wettelijk verplicht het onderwijskundig beleid in het schoolplan te publiceren (artikel 12 lid 1 en 2 Wet op het primair onderwijs). In de wet is voorts opgenomen dat leerlingen recht hebben op een ononderbroken ontwikkeling. Een school dient het onderwijs daarom zoveel mogelijk af te stemmen op de ontwikkeling van iedere individuele leerling (artikel 8 lid 1 Wet op het primair onderwijs).

De criteria voor bevordering van groep 2 naar groep 3 mag de school zelf opstellen. De school heeft een protocol doubleren, waarin zij heeft opgenomen op welke momenten er gekeken wordt naar de overgang van een leerling van groep 2 naar groep 3 en wat er gedaan dient te worden in geval

kleuterverlenging aan de orde is. Uit dit protocol volgt dat er in beginsel drie momenten zijn in het schooljaar waarop de school naar de leerling kijkt en de leerling beoordeelt (november, maart en juni van het schooljaar). Uit het protocol volgt ook dat er op elk van de momenten door de leerkracht gesproken wordt met de ouders, al dan niet tezamen met de intern begeleider en de uitkomsten in het leerlingvolgsysteem worden opgenomen. Zowel in november als in maart kunnen c.q. moeten er observaties van de leerling plaatsvinden.

Uit de overgelegde stukken volgt dat de school in het geval van [leerling] op 18 november 2022 met klager gesproken over de voortgang. Tijdens dit zogenaamde signaleringsgesprek is met klager besproken dat [leerling] op sociaal-emotioneel niveau nog onvoldoende scoort. In februari 2023 heeft een rapportgesprek met klagster plaatsgevonden, waar besproken is dat veel in ontwikkeling is maar [leerling] sociaal-emotioneel nog erg jong lijkt. De school heeft met dit gesprek afgeweken van haar protocol de gesprekken over de zorgen met betrekking tot de bevordering van groep 2 naar groep 3 niet te bespreken in een rapportbespreking maar dit in een apart gesprek te laten plaatsvinden. Uit het document met het gesprekkenverloop - aan de hand waarvan de school de kleuterverlenging op directie/bestuursniveau opnieuw heeft beoordeeld - blijkt ook niet dat er na de rapportbespreking een vervolgspraak heeft plaatsgevonden zoals beschreven in het protocol doubleren. Onduidelijk is of met klagster besproken is dat er nadere observaties plaatsvinden en of klagster voldoende duidelijk is geworden dat er gewerkt wordt naar aanleiding van Leerlijnen.

De criteria waar de school aan toetst of een leerling wel/niet bevorderd kan worden, welke doelen een leerling behaald dient te hebben om bevorderd te worden of welke criteria maken dat een leerling niet bevorderd kan worden naar groep 3 zijn niet in het protocol doubleren opgenomen. Het is daardoor voor ouders van deze leerlingen niet (vooraf) inzichtelijk waar de school bij de beoordeling van een leerling naar kijkt. Uit de overgelegde stukken is ook onvoldoende duidelijk geworden of aan klagers duidelijk geworden is aan de hand waarvan [leerling] gescoord is, hoe de school tot de scores gekomen is en of er voldoende duidelijk was waar de verbetering behaald zou moeten worden om [leerling] aan het einde van het schooljaar te kunnen bevorderen naar groep 3.

De Commissie stelt vast dat de school niet gehandeld heeft conform het door de school opgestelde protocol doubleren en daarmee heeft afgeweken van haar beleid. De school heeft niet gemotiveerd waarom afwijking van het beleid in dit geval op zijn plaats was, noch is de Commissie duidelijk geworden dat er na de rapportbespreking in februari 2023 nadere gesprekken met klagers hebben plaatsgevonden met betrekking tot de bij de school bestaande twijfel over het kunnen bevorderen van [leerling]. De school heeft dit niet dan wel onvoldoende onderbouwd of in ieder geval niet opgenomen in het door haar verstrekte overzicht van de gesprekscyclus.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie komt, gelet op het bovenstaande, tot het oordeel dat de klacht gegrond is. De Commissie merkt daarbij op dat zij geen bevoegdheid heeft de kleuterverlenging van [leerling] terug te draaien, maar adviseert de school wel de genomen beslissing te heroverwegen. De Commissie wijst daarbij op het ontbreken van voor ouders kenbare (leer)doelen waaraan voldaan dient te worden om een leerling te kunnen bevorderen, maar ook op het feit dat de school – zonder nader motivering – heeft afgeweken van haar beleid terzake doubleren/kleuterverlenging. De Commissie zal hierover nadere aanbevelingen doen aan het bevoegd gezag.

VI. Aanbeveling aan het bestuur

De Commissie beveelt het bestuur aan:

- in voorkomende gevallen aan ouders kenbaar te maken op welke (leer)doelen de betrokken leerling (nog) onvoldoende scoort, welke (leer)doelen voor het einde van het schooljaar behaald dienen te worden om te kunnen worden bevorderd en dit schriftelijk vast te leggen aan de hand van de gespreksnotities.
- het protocol doubleren op te volgen zoals beschreven of, in geval van een afwijking van het protocol, duidelijk kenbaar te maken dat sprake is van een afwijking van het protocol en dit naar ouders toe te motiveren. Dit om te voorkomen dat er minder gesprekken worden gevoerd over de mogelijke doublure dan beschreven in het beleid.

Aldus gegeven op 11 september 2023 door mr. Joh.C. Westmaas, voorzitter, ing. J.T. Havinga MES en M. de Blaauw MEd, leden, in tegenwoordigheid van mr. D. le Pair - Roodenburg als secretaris.